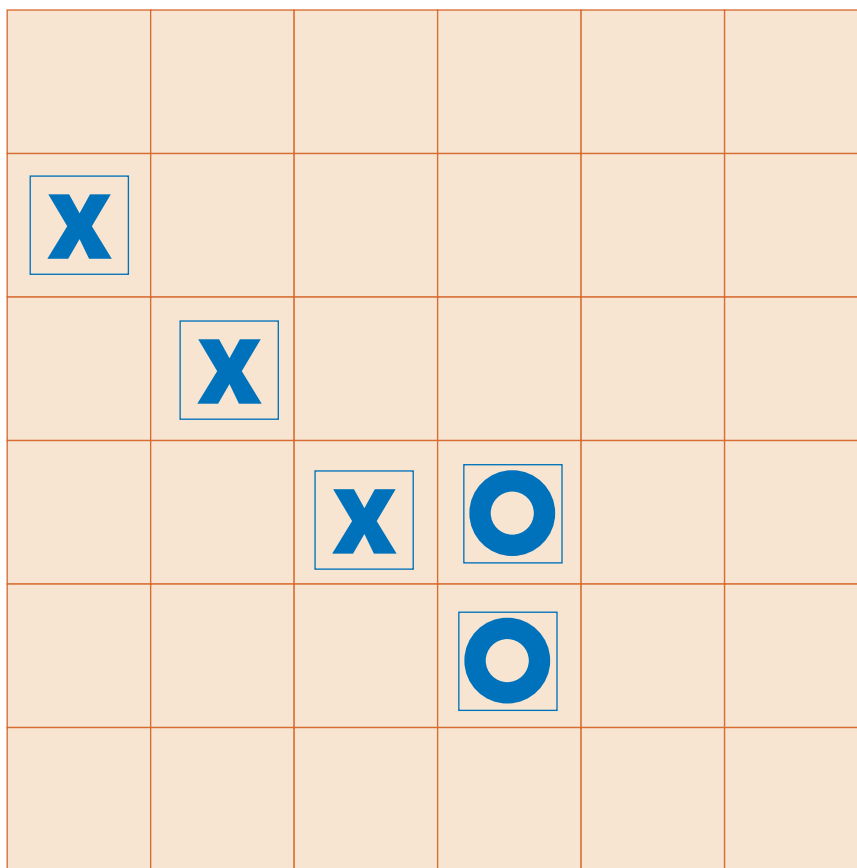

► Kółko i krzyżyk *Kultura*

gra dydaktyczna dla klasy VI szkoły podstawowej

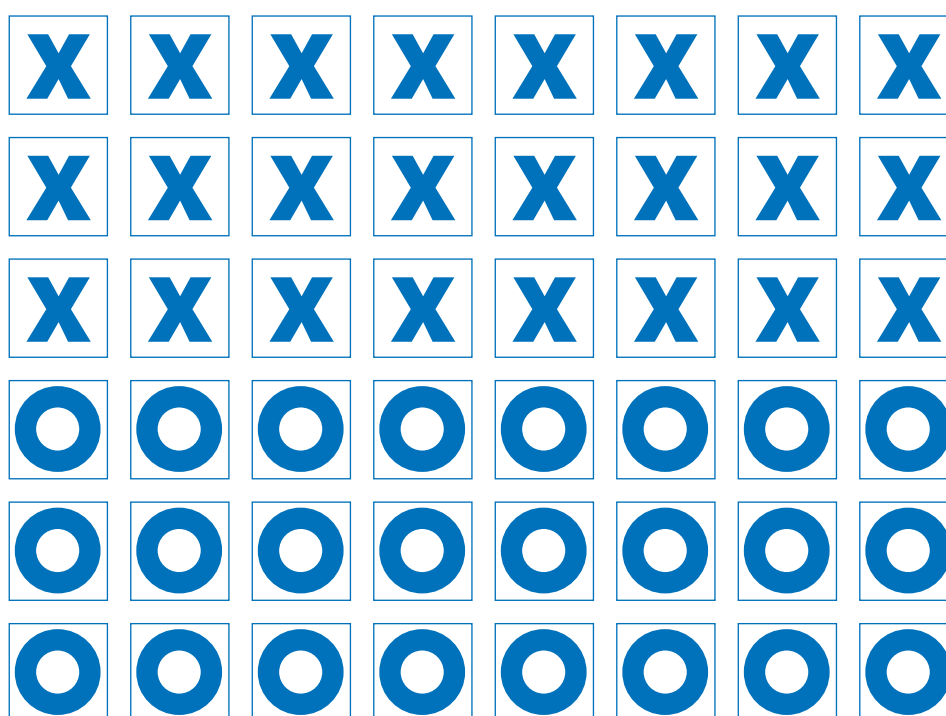
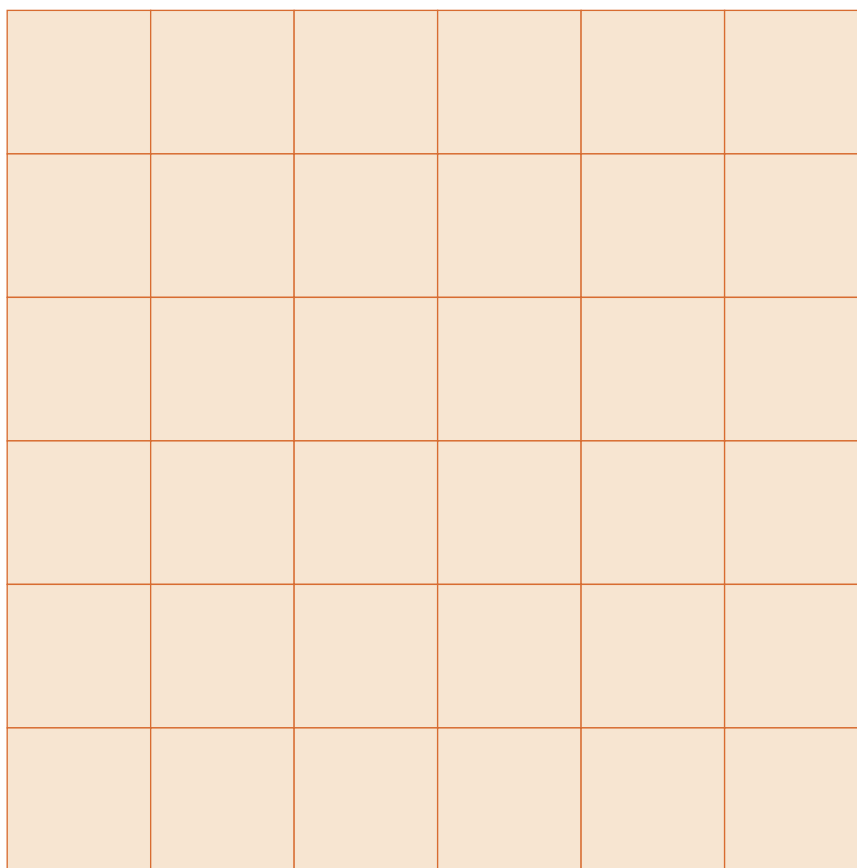
Salamina

Wyspa, koło której greckie okręty zadały klęskę flocie perskiej w 480 roku p.n.e.

najemnicy

Walczący za wynagrodzenie żołnierze, którym było obojętne, o co toczy się walka.

1. Gra może się odbywać w grupach dwuosobowych lub pomiędzy dwiema drużynami.
2. Do gry potrzebne są: plansza z 36 polami, 18 pionków z kółkami i 18 z krzyżykami oraz karty z pojęciami i ich definicjami.
3. Każdy uczeń lub drużyna dostaje 18 pionków z kółkami lub krzyżykami oraz połowę kart.
4. Aby zająć pole na planszy, uczeń lub drużyna musi podać pojęcie odpowiadające definicji, którą przeczytał jego przeciwnik.
5. Wygrywa osoba lub drużyna, która pierwsza zajmie cztery pola w pionie, poziomie lub na ukos.

<p>pozytywizm</p> <p>Kierunek filozoficzny z drugiej połowy XIX wieku, którego zwolennicy chcieli poznawać świat za pomocą metod naukowych.</p>	<p>scholastyka</p> <p>Średniowieczna filozofia chrześcijańska. Uważano ją za „służebnicę teologii”, czyli nauki o Bogu.</p>	<p>barok</p> <p>Prąd kulturalny oraz styl w sztuce, która miała olśniewać i zadziwiać: kościoły kaptały od złota, a kolumny skrzyęcały się w węzowe spirale.</p>
<p>sarmatyzm</p> <p>Światopogląd szlachty polskiej, a zarazem jej kultura oraz sposób życia w XVII i XVIII wieku.</p>	<p>oświecenie</p> <p>Ruch umysłowy, zapoczątkowany we Francji. Jego twórcy uważali, że należy kierować się wyłącznie wskazaniami rozumu.</p>	<p>odrodzenie</p> <p>Inaczej renesans.</p>
<p>mesjanizm</p> <p>Pogląd polskich poetów romantycznych, że podzielona Polska odrodzi się niepodległa – tak jak Mesjasz, który zmartwychwstał – a jej cierpienie przyniesie wolność także innym narodom.</p>	<p>romantyzm</p> <p>Kierunek myślowy i artystyczny, którego zwolennicy głosili wyższość uczuć nad rozumem oraz zachwycali się wszystkim, co nadnaturalne i tajemnicze.</p>	<p>Akropol</p> <p>Wzgórze w Atenach. Wzniesiono na nim najpiękniejsze budowle okresu klasycznego w sztuce Grecji.</p>
<p>Myron</p> <p>Starożytny rzeźbiarz grecki. Jego najbardziej znane dzieło to posąg dyskobola.</p>	<p>Fidiasz</p> <p>Najsłynniejszy antyczny rzeźbiarz grecki. Był twórcą 12-metrowego posągu Ateny, umieszczonego wewnątrz Partenonu.</p>	<p>Homer</p> <p>Jeżeli w ogóle istniał, był autorem „Iliady” i „Odysei”.</p>
<p>Sokrates</p> <p>Antyczny filozof grecki. Mówił o sobie: „Wiem, że nic nie wiem”.</p>	<p>Platon</p> <p>Antyczny filozof grecki. Stworzył system filozoficzny, który nazywamy idealizmem.</p>	<p>Arystoteles</p> <p>Starożytny filozof grecki, nauczyciel Aleksandra Wielkiego. Był twórcą logiki.</p>
<p>Wergiliusz</p> <p>Antyczny poeta rzymski. Był autorem „Eneidy”.</p>	<p>cement</p> <p>Wynalazek starożytnych Rzymian, stosowany do dziś: proszek, który po zmieszaniu z wodą spaja budowlę.</p>	<p>języki romańskie</p> <p>Włoski, francuski, hiszpański i inne języki pochodzące z łaciny.</p>

<p>łacina</p> <p>Język starożytnych Rzymian.</p>	<p>styl romański</p> <p>Średniowieczny styl w architekturze i sztuce. Budowle wzniesione w tym stylu przypominały układanki z brył geometrycznych.</p>	<p>styl gotycki</p> <p>Średniowieczny styl w architekturze i sztuce. W budowlach wzniesionych w tym stylu występowały ostrołuki, strzeliste wieże i podłużne okna.</p>
<p>filozofia</p> <p>Nauka, która powstała w starożytnej Grecji. Po grecku słowo to oznacza „umiłowanie mądrości”.</p>	<p>misteria</p> <p>Średniowieczne przedstawienia ukazujące sceny z Biblii.</p>	<p>encyklopedyści</p> <p>Filozofowie oświecenia, którzy byli autorami „Wielkiej Encyklopedii Francuskiej”.</p>
<p>kultura masowa</p> <p>Kultura przeznaczona dla szerokich rzesz odbiorców.</p>	<p>druk</p> <p>Wynalazek Jana Gutenberga.</p>	<p>uniwersytet</p> <p>Szkoła kształcąca prawników, lekarzy, filozofów i teologów. Pierwsza powstała w XI wieku w Bolonii.</p>
<p>Panteon</p> <p>Starożytna rzymska świątynia ku czci wszystkich bogów.</p>	<p>Michał Anioł</p> <p>Włoski malarz, rzeźbiarz i architekt okresu renesansu. Jego najslawniejsze dzieło to „Sąd Ostateczny” na ścianie Kaplicy Sykstyńskiej w Watykanie.</p>	<p>Horacy</p> <p>Antyczny poeta rzymski. Autor pieśni, satyr i listów. Napisał: „Nie wszystek umrę”.</p>
<p>Juliusz Cezar</p> <p>Wielki wódz i polityk rzymski, a także autor wspomnień wojennych zatytułowanych „O wojnie galijskiej”.</p>	<p>Leonardo da Vinci</p> <p>Najbardziej wszechstronny twórca renesansu. Namalował m.in. portret Mony Lisy, a także zaprojektował łódź podwodną i spadochron.</p>	<p>Jan Kochanowski</p> <p>Największy poeta polskiego odrodzenia. Był autorem fraszek, trenów oraz tragedii „Odprawa posłów greckich”.</p>
<p>Henryk Sienkiewicz</p> <p>Polski pisarz z XIX wieku, autor „Trylogii” i laureat literackiej Nagrody Nobla.</p>	<p>Adam Mickiewicz</p> <p>Polski poeta romantyczny, autor „Pana Tadeusza” i „Dziadów”.</p>	<p>Ignacy Krasicki</p> <p>Biskup, najwybitniejszy poeta polskiego oświecenia. Był autorem dowcipnych bajek, satyr i poematów.</p>